

AZ IRAT ELEKTRONIKUS MÓDRÓL
KÉSZÍTETT MÁSOLAT

DR. GALAMBOS KÁROLY ÜGYVÉDI IRODA [REDACTED]

képviselétében eljár:

dr. Galambos Károly ügyvéd, a Budapesti Ügyvédi Kamara tagja

KERÜLETI BÍRÓSÁG
TÖ IRODA 3.

OSTÁN / E-MAILEN /
EMÉLYESEN / FAXON

- 25

Elektronikus benyújtás

[Pesti Központi Kerületi Bíróság útján]

Tárgy: Alkotmányjogi panasz a Pesti Központi Kerületi Bíróság 44. Pk. 500.381/2020/23. sorszámú végzése és a Fővárosi Törvényszék 49. Pkf.630.250/2022/3. sorszámú jogerős végzése ellen.

Mélyen Tisztelt Alkotmánybíróság!

I. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 44. Pk. 500.381/2020. számon megindult kapcsolattartás végrehajtása iránt, [REDACTED] kérelmezőnek – a [REDACTED] kérelmezett elleni nemperes eljárásban

[REDACTED] kérelmezett I.r. indítványozó és [REDACTED] indítványozó az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztik elő.

Kérjük Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy

- a Pesti Központi Kerületi Bíróság 44. Pk. 500.381/2020/23. sorszámú végzése és a
  - a Fővárosi Törvényszék 49 Pkf. 630.250/2022/3. sorszámú végzése
- alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azokat semmisítse meg.

[REDACTED] kérelmezett indítványozó kéri Tisztelt Pesti Központi Kerületi Bíróságot, hogy az Abtv. 53.§ (4) bekezdése alapján a panaszban támadott jogerős döntés végrehajtását – a II. fokú határozatban a kérelmező terhére megállapított 7.620,- Ft perköltségben való marasztalására tekintettel - az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig szíveskedjék felfüggeszteni.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/01114 - 0 / 2022	
Érkezett: 2022 MÁJ 06.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 11 db	

Kérelmünk indoklásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A) Az alkotmányjogi panasz alapját képező elsőfokú bíróság végzése meghozatala előtt hozott bírósági határozatok

1) Az elsőfokú bíróság – a kérelmező apa által a kérelmezett anya ellen előterjesztett kérelmére - a **44.Pk.500.381/2020/17. sorszámú, 2021. március 4. napján kelt végzésében [I/1 irat]** megállapította, hogy a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltakat a kérelmezett felróhatóan megszegte, és a Pesti Központi Kerületi Bíróság jogerős 26. P.101.326/2016/31. sorszámú ítélet végrehajtását elrendelte.

A bíróság fenti végzésében kötelezte a kérelmezettet, hogy a 2020. szeptember 24. délutáni, a **2020. október 2-4. hétfői és 2020. október 8. délutáni** elmaradt folyamatos kapcsolattartás pótlását a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb **2021. június 1. napjáig biztosítsa.**

A bíróság kötelezte a kérelmezettet, hogy 15 napon belül fizessen meg a kérelmezettnek 3.135 (háromezer-százharmincöt) Ft igazolt költséget. Ezt meghaladóan a költségek körében előterjesztett kérelmet elutasította.

Kötelezte a bíróság a kérelmezettet, hogy 15 napon belül fizessen meg a kérelmezőnek 9.000 (kilencezer) Ft+ 2.430 Ft (kétezer-négyszázharminc) Áfa, mindösszesen 11.430 Ft (tizenegyezer-négyszázharminc) ügyvédi munkadíjat.

Kötelezte a bíróság a kérelmezettet, hogy fizessen meg a Magyar Államnak az adóhatóság külön felhívására és módon 6.000 (hatezer) forint le nem rótt eljárási illetéket.

A bíróság a végzésében kimondta, miszerint „A végzés elleni fellebbezésnek – az igazolt költségek viselésére kötelezés kivételével – nincs halasztó hatálya.”

A jogorvoslati kioktatásban a bíróság tájékoztatást adott arról, hogy a jogi képviselő a Fővárosi Törvényszék előtti eljárásban kötelező.

A bíróság a 17. sorszámú végzésének fejrészét a 2021.március 25. napján kelt 44. Pk. 500.381/2020/21. sorszámú végzéssel kijavította [I/2 irat].

2) A végzéssel szemben a kérelmezett és a [REDACTED] napján született [REDACTED] [REDACTED] gyermek, mint érdekelt 2021. március 19 napján kelt beadványában fellebbezést terjesztettek elő.

A fellebbezésben a kérelmezett a végzés rendelkező részét és indokolását is támadta.

[REDACTED] érdekelt gyermek a 17. sorszámú végzés elleni fellebbezését a jogorvoslati kioktatás ellen terjesztette elő; amelyre tekintettel az első fokú végzés rendelkező részében sérelmezte:

- hogy a bíróság elrendelte a kapcsolattartás pótlását 2021. június 1-jéig

- a bíróság a végzésben jogszabály sértően kimondta, hogy az igazolt költségek kivételével a végzés elleni fellebbezésnek nincs halasztó hatálya;
- hogy a bíróság az eljárását a Bnp. 22/E.§ (1) bek. b) pontja alapján nem függesztette fel, ugyanakkor a kérelmezetti írásbeli nyilatkozatban foglalt kérelemről az érdemi végzésben erre vonatkozóan nincs döntés; az érdemi döntés meghozatalának nem volt helye.

Kérelmezett és érdekelt elsődlegesen kérték a Pesti Központi Kerületi Bíróság 44. Pk. 500.381/2020/23. sorszámú végzésének a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását.

Kérték, hogy a bíróság állapítsa meg a kérelmező és a kérelmezett fellebbezési eljárási költségét.

Kérelmezett másodlagosan kérte – amennyiben az elsődleges fellebbezési kérelem nem vezet eredményre – a az első fokú bíróság végzésének a megváltoztatását a Pp. 383.§ (2)-(3) bekezdése alapján:

- a 2020. szeptember 24. délutáni, az október 2-4. hétvégi és az október 8-ai délutáni elmaradt kapcsolattartás végrehajtása pótlása 2021. június 1-jéig történő elrendelésének mellőzését;
- a kérelmező javára megállapított 3.135,- Ft igazolt költség mellőzését;
- a kérelmező javára megállapított 11.430,- Ft eljárási költség mellőzését;
- a kérelmezett eljárási költsége kérelmező által történő viselésére kötelezését;
- a kérelmezőnek a terhére megállapított 6.000,- Ft eljárási illeték mellőzését és a kérelmező illeték viselésére kötelezését;
- kérelmezőnek a 2020. május 1-3.-ai kapcsolattartás végrehajtása pótlására vonatkozó kérelmének elutasítását.

Érdekelt másodlagosan kérte – amennyiben az elsődleges fellebbezési kérelem nem vezet eredményre – a Pesti Központi Kerületi Bíróság 44. Pk. 500.381/2020/23. sorszámú végzésének megváltoztatását:

- az elmaradt kapcsolattartás végrehajtása pótlása teljesítésének 2021. június 1-jéig történő mellőzését,
- az elsőfokú bíróság által alkalmazott jogorvoslati rendelkezés megváltoztatását és a kötelező jogi képviselő mellőzését.

Kérelmezett és érdekelt kérte a fellebbezési eljárásra kérelmezett tekintetében így 64.000,- Ft, míg érdekelt tekintetében 42.680,- Ft a kérelmező terhére felszámított költségei megtérítését.

3) A kérelmezettnek - az elsőfokú bíróság 44. Pk.500.381/2020/17. sorszámú érdemi végzés elleni - fellebbezését a Fővárosi Törvényszék a 2021. szeptember 9. napján kelt 51.Pkf.632.748/2021/6. sorszámú végzésével [I/3 irat] bírálta el. A II. fokú bíróság az alábbi határozatot hozta:

„A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzését nem fellebbezett részében nem érinti, fellebbezett részében részben megváltoztatja, a kérelmező költségigényét egészében elutasítja. Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg a Magyar Állam javára – Nemzeti Adó-és Vámhivatal külön felhívására – a felhívásban megjelölt módon és határidőben 5.000 (ötezer) forint elsőfokú eljárási illetéket.

A jogorvoslati kioktatást akként pontosítja, hogy a végzés elleni fellebbezésnek – az igazolt költségek, az ügyvédi munkadíj és az illeték viselésére vonatkozó rendelkezések kivételével – nincs halasztó hatálya.

Egyebekben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyja.

Kötelezi a feleket, hogy fizessenek meg a Magyar Állam javára – Nemzeti Adó-és Vámhivatal külön felhívására – a felhívásban megjelölt módon és határidőben fejenként 7.000 (hétezer) - 7.000 (hétezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Kötelezi a kérelmezettet, hogy 15 napon belül fizessen meg a kérelmezőnek 15.240 (tizenötezer-kétszáznegyven) forint másodfokú perköltséget.

A kérelmezett a saját költségét maga viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.”

B) Az első fokú bíróság - indítvánnyal támadott - 44. Pk. 500.381/2020/23. sorszámú végzése

3) A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2021. március 25. napján kelt 44. Pk. 500.381/2020/23. sorszámú végzésében a kiskorú [REDACTED] érdekelt által a bíróság 17. sorszámú érdemi végzése ellen előterjesztett fellebbezését visszautasította [I/4 irat].

A bíróság a végzését az alábbiakkal indokolta.

„A bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (továbbiakban Bnptv) 1. § (2) bekezdése és a 22/B. § (2) bekezdése értelmében a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti nemperes eljárásban félként a kérelmező, mint eljárást kezdeményező személy és a kérelmezett vehet részt, akivel szemben az eljárást megindítják. A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtását a Ptk. szerint kapcsolattartásra jogosult és kapcsolattartásra kötelezett személy kérheti. A gyermek érdekeltként az eljárásban történő részvételére, illetőleg a nemperes eljárásba érdekeltként történő belépésére a Bpnt. 1. § (1) bekezdése szerint irányadó polgári perrendtartás rendelkezései lehetőséget nem adnak.

A bíróság a kiskorút érdekeltként kizárólag a Ptk. 4:171. §-ban foglalt perekben (a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése, a felügyelet, az egyes felügyeleti jogok gyakorlásának megváltoztatása, a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése és az elhelyezés megváltoztatása iránti per) hallgathatja meg, a jelen nemperes eljárás pedig ebbe a körbe nem tartozik, így a gyermek érdekeltként történő részvételére és ebből adódóan az elsőfokú határozat elleni fellebbezés előterjesztésére – perbeli jogképessége hiánya okán – nem jogosult.

A Pp. 365.§ (5) bekezdése szerint fellebbezéssel a fél, valamint az élhet, akire a határozat rendelkezést tartalmaz, a rendelkezés rá vonatkozó része ellen.

A Pp. 366. § (1) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés elkészült, vagy olyan határozat ellen irányul, amely ellen a fellebbező nem élhet fellebbezéssel, az elsőfokú bíróság a fellebbezést visszautasítja; e végzés ellen külön fellebbezésnek van helye.

A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti nemperes eljárásban hozott, a kérelemnek helyt adó rendelkezés kötelezettje a kérelmezett, a kapcsolattartással érintett gyermekre nézve marasztalást tartalmazó döntés nem született, közvetlenül rá vonatkozó rendelkezést a végzés nem tartalmaz, így a fellebbezés előterjeszhetőségének eljárásjogi feltétele nem áll fenn.

Mindezekre tekintettel a bíróság a kiskorú [REDACTED] az érdekelt fellebbezését a Bpnt. 1. § (1) bekezdés szerint irányadó Pp. 366. § (1) bekezdése alapján visszautasította.”

4) Az indítvánnyal támadott 23. sorszámú elsőfokú végzés ellen a kérelmezett és a gyermek érdekelt terjesztettek elő fellebbezést.

A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a **2021. augusztus 27. napján kelt 49.Pkf.633.172/2021/3. sorszámú végzésben az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta; továbbá a gyermek – mint érdekelt – fellebbezését visszautasította.** A kérelmezettet 11.430 forint ÁFA-t is tartalmazó másodfokú eljárási költségben marasztalta, rendelkezett arról, hogy a fellebbezési illetéket az állam viseli. A végzés ellen az érdekelt fellebbezése visszautasításáról szóló rendelkezés tekintetében biztosította a fellebbezési jogot, egyebekben rendelkezett arról, hogy fellebbezésnek helye nincs.

5) Az érdekelt a Fővárosi Törvényszék 49. Pkf. 633.172/2021/3. sorszámú végzésének – az érdekelt fellebbezését visszautasító rendelkezése tekintetében – 2021. szeptember 30-án kelt beadványában fellebbezést terjesztett elő a Fővárosi Ítéltáblához.

A Fővárosi Ítéltábla a 17.Pkf.26.020/2021/2. sorszámú 2021. december 14-i végzésében a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érintette, a fellebbezéssel támadott rendelkezését hatályon kívül helyezte. A kérelmező és az érdekelt másodfokú eljárási költségét személyenként 6.000 forint +áfa összegben állapította meg.

A Fővárosi Ítéltábla – alábbi indokolása - szerint [REDACTED] érdekelt fellebbezése alapos volt.

Az ítéltábla a jogorvoslati kérelem tartalma alapján – Pp. 110. § (3) bekezdés – ügy tekintette, hogy az érdekelt a másodfokú bíróságtól a Pp. 369. § (1) bekezdés szerinti felülbírálati jogkör gyakorlását és az eljárási szabálysértés Pp. 381. § szerinti jogkövetkezmények alkalmazását kérte.

Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslati jogot az eljárási törvények töltik ki tartalommal. A jelen nemperes eljárásban a fellebbezésre jogosultak körét a Bpnt. 1. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 365. § (5) bekezdése szabályozza. Eszerint fellebbezéssel élhet a fél, valamint az, akire a határozat rendelkezést tartalmaz, a rendelkezés rá vonatkozó része ellen.

A PKKB a 44.Pk.500.381/2020/23. számú végzésével az érdekeltként fellépő kiskorú gyermek fellebbezését utasította vissza, tehát a végzés az érdekeltre nézve rendelkezést tartalmaz. Ebből következően a Pp. 365. § (5) bekezdésének második fordulata alapján az érdekeltet a határozatnak a fellebbezését visszautasító rendelkezése tekintetében megilleti a fellebbezési jog.

A törvényszék emiatt az eljárási szabályokat megsértve döntött, amikor az érdekelt jogorvoslati kérelmét, mint fellebbezésre nem jogosulttól származót visszautasította és érdemben nem bírálta el. Ezért az ítéltábla a törvényszék végzésének fellebbezett részét a Bpnt. 1. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 389. § és 381. § alapján hatályon kívül helyezte. A kérelmezőnek és érdekeltnek a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3)-(5) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú eljárási költségét csupán megállapította, annak viseléséről újabb döntése során a törvényszék határoz [Pp. 386. § (3) bekezdés]. A fellebbezési eljárás illetékmentességét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdés a) pontja értelmében állapította meg.

C) Az indítvánnyal támadott II. fokú végzés tartalma

**6) A Fővárosi Törvényszék – a megismételt eljárásban az érdekelt fellebbezésének elbírálásakor – a 2022. február 11-én kelt 49. Pkf. 630.250/2022/3. sorszámú végzésével az elsőfokú bíróság 44. Pk. 500.381/2020/23. sorszámú végzését helybenhagyta. Kötelezte a kérelmezettet, hogy 15 napon belül fizessen meg a kérelmezőnek 6.000 (hatezer) forint + ÁFA, összesen 7.620 (hétezer-hatszázhusz) forint másodfokú eljárási költséget. Megállapította, hogy a fellebbezési illetéket az állam viseli [I/5 irat]
A II. fokú bíróság érdemi döntése az alábbiakat tartalmazza:**

[36] *A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság – alapul véve a Fővárosi Ítéltábla 17.Pkf.26.020/2021/2. sorszámú végzését - a PKKB 44.Pk.500.381/2020/23. sorszámú végzését a gyermek mint érdekelt 25.sorszámú fellebbezése alapján, figyelemmel a kérelmező 30.sorszámú észrevételére, érdemben bírálta felül.*

[37] *A gyermek mint érdekelt fellebbezése nem alapos.*

[38] *A Bpnt. 1. § (2) bekezdése és a 22/A. § (2) bekezdése szerint a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti nemperes eljárásban félként a kérelmező – mint eljárást kezdeményező személy – és a kérelmezett vehetnek részt. A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtását a Ptk. szerint a kapcsolattartásra jogosult és kapcsolattartásra kötelezett személyek kérhetik. Az eljárásban a gyermek érdekeliként történő részvételére, illetőleg a nemperes eljárásba érdekeltként a fellebbezési eljárásba történő belépésére a Bpnt. 1. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. rendelkezések lehetőséget nem adnak.*

[39] *Az Egyezmény 12. cikke biztosítja az ítélőképessége birtokában lévő gyermek szabadon kinyilvánított véleményének kellő tekintetbe vételét és az érdekeltsége mellett folyó bírói vagy közigazgatási eljárásokban a hazai jogszabályokban foglalt eljárási szabályoknak megfelelő meghallgatását. Ugyanezt a Gyvt. 8. § (1) bekezdés gyermeki jogként tartalmazza.*

E rendelkezésekre is figyelemmel az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményének figyelembevételét a szülők számára a Ptk. 2:12. § (4) bekezdés, 2:14. § (3) bekezdés a törvényes képviselő, a Ptk. 4:148. § a szülői felügyelet gyakorlása során; a bíróság számára a Ptk.4:171. § (4) bekezdés a szülői felügyelet gyakorlásának bírói rendezésekor; a bíróság és a gyámhatóság számára a Ptk. 4:181. § (2) bekezdése a kapcsolattartás rendezése során írja elő.

[40] *A kapcsolattartás körében a jogszabály a kiskorútól jognyilatkozat megtételét nem kívánja meg. A meghallgatására, véleményének figyelembevételére vonatkozó előírások a kiskorút terhelő jognyilatkozattételi kötelezettségként nem értelmezhetőek. Alaptalan a fellebbezőnek a Ptk. 2:12. § (2) bekezdés a) pont sérelmére alapított fellebbezési hivatkozása. A kiskorú gyermek ezen eljárásban a Pp. 34. § (1) bekezdés c) pontja szerint perbeli cselekvőképességgel nem rendelkezhet, ezért elviekben a Pp. 34. § (2) bekezdés a) pontja alapján a nevében a törvényes képviselője járhatna el.*

[41] *A bíróság és a közigazgatási hatóságok számára előírt, a gyermek meghallgatására, véleményének figyelembevételére vonatkozó eljárási kötelezettség az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményének beszerzésére és a döntés során annak az eljárás többi adatával együttesen történő mérlegelésére terjed ki. A fellebbezés érveivel szemben e rendelkezés nem értelmezhető akként, hogy ezáltal a gyermeket korlátozásoktól mentesen valamennyi érintett bírósági (házasság felbontása, szülői felügyelet gyakorlásának rendezése és megváltoztatása, a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése, a szülői felügyelet megszüntetése és visszaállítása, kapcsolattartás szabályozása és megváltoztatása, kapcsolattartási jog korlátozása vagy megvonása iránti) és közigazgatási eljárásban ügyféli jogállás illetné meg.*

[42] *A jogorvoslati kérelemben hivatkozott Gyvt. 8. § (3) bekezdés szerinti eljáráskezdeményezési jogot az egyes eljárási törvényekkel (Pp. 1. § (1) bekezdés)*

összhangban kell értelmezni, de önmagában a konkrét ügyben fellebbezési jogot megalapozó jogosultságként nem lehet figyelembe venni. Arra helyesen hivatkozott a fellebbező, hogy a kiskorú gyermek a Ptk. 4:178. § (1) bekezdése alapján a kapcsolattartásnak anyagi jogi jogosultja, de a kapcsolattartásra jogosult a gyermekkel és a szülőn kívül a Ptk. 4:179. § (1) bekezdése szerint a nagyszülő, a testvér, a szülő testvére, a szülő házastársa, valamint a 4:179. § (3) bekezdés szerint a mostoha szülő, nevelőszülő, gyám és az a férfi is, akinek a gyermekre vonatkozó apasági véelmét a bíróság megdöntötte. Mindezért önmagában az anyagi jogi jogosultak köre alapján az eljárásban félként résztvevők személye nem állapítható meg.

[43] A jelen jogvita elbírálása során abból kell kiindulni, hogy a Bpnt-ben szabályozott végrehajtási eljárást megelőzte-e a bíróság vagy gyámhatóság előtt a kapcsolattartás rendezése iránti eljárás, és az ott született, a kapcsolattartásra vonatkozó határozat vagy egyezség végrehajtását célozza a bírósági nemperes eljárás, mely körbe tartozik a kapcsolattartás-végrehajtása iránt indított nemperes eljárás is. A Bpnt. 22/A. § (2) bekezdés helyes értelmezése szerint a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtását az anyagi jogosultak közül a Ptk. szerinti azon, kapcsolattartásra jogosult és kötelezett kérheti, akit a végrehajtható határozat vagy egyezség kapcsolattartásra jogosít, illetve kötelez. A jelen ügyben végrehajtandó jogerős döntés alapján a gyermek jogosult, illetve kötelezett pozíciója nem állapítható meg, ezért az eljárásban kérelmezőként, illetve kérelmezettként nem léphetett volna fel, tehát a kiskorú gyermek a végrehajtási eljárásban a felek jogállását nem gyakorolhatja.

[44] A kiskorú gyermek a polgári eljárásban tanúként, illetve az Egyezmény 12. cikkre és a Gyvt. 8. § (1) bekezdésére figyelemmel érdekelti pozícióban vehet részt. A kiskorú tanú meghallgatására vonatkozó eljárásjogi rendelkezéseket a Pp. 298. §, a gyermek érdekeltkénti meghallgatásának részletszabályait a Pp. 473. § tartalmazza. E rendelkezések sem biztosítanak azonban önmagukban a kiskorú gyermek számára ügyféli jogállást, és fellebbezési jogot az érdekeit érintő perben hozott bírósági döntésekkel szemben.

[45] A kapcsolattartás végrehajtásáról hozott határozat és a kapcsolattartás-végrehajtási ügyben jogkövetkezmény alkalmazásáról rendelkező határozat az érintett gyermekre nézve rendelkezést (marasztalást, kötelezést) az eljárás jellegénél fogva nem tartalmazhat. A kiskorú gyermek az eljárásban nem minősül félnek, az elsőfokú bíróság döntése rá vonatkozó rendelkezést nem tartalmaz, ezért a Pp. 365. § (5) bekezdése alapján a gyermek fellebbezésre nem jogosult. Mindezek alapján a kiskorú gyermek mint érdekelt fellebbezését a bíróságnak vissza kell utasítania a Bpnt. 1. § (1) bekezdése és a Pp. 366. § (1) bekezdése alapján.

[46] Az elsőfokú bíróság a támadott 23. számú végzésében megjelölte, hogy a gyermek, mint érdekelt fellebbezésének visszautasítását a Pp. 366. § (1) bekezdésére alapította a Bpnt. 1. § (1) bekezdésére visszautalással. Megalapozatlanul hivatkozott ehhez kapcsolódóan a kérelmezett eljárási szabálysértésre, mert a Pp. 366. § (1) bekezdése tartalmazza a visszautasítás azon esetkörét is, amely a jelen adatok szerint releváns (olyan határozat ellen irányul, amely ellen a fellebbező nem élhet fellebbezéssel). Az elsőfokú bíróság a döntése meghozatalakor helytálló jogszabályi rendelkezést hívott fel.

[47] A felülbírálat során a másodfokú bíróság is tényként vette figyelembe, hogy az érdekeltként megjelölt kiskorú gyermek korlátozottan cselekvőképes személy; a kiskorú gyermek a polgári eljárásokban a Pp. 33. §-a alapján – a Ptk. 2:1. § (1) bekezdésére tekintettel – perbeli jogképességgel rendelkezik, ezért a fellebbezés visszautasításának indoka a perbeli jogképesség hiánya nem lehet.

[48] A Fővárosi Törvényszék az érdekelt által fellebbezett 23.sorszámú végzést a Bpnt. 1. § (1) bekezdés szerint alkalmazandó Pp. 389. § és 383. § (2) bekezdés alapján - a Fővárosi Ítélet tábla 17.Pkf.26.020/2021/2. számú végzése nyomán, a gyermek mint érdekelt fellebbezését alapul véve – helyben hagyta az indokolás fentiek szerinti kiegészítésével.

[...]

[49] A sikertelenül fellebbező érdekelt a saját másodfokú eljárási költségét maga viseli.

[50] A Fővárosi Törvényszék a Fővárosi Ítéltábla által a kérelmezői észrevételhez kapcsolódóan megállapított 6.000 forint +áfa összegű eljárási költségben marasztalta a kérelmezettet a költségviselés főszabályát jelentő Pp. 82. § (1) bekezdés és 83. § (1) bekezdése alapján, arra figyelemmel, hogy a költségviselés főszabályától történő eltérésre alapot adó Pp. 84. § - Pp. 93. § jogszabályi rendelkezései jelen tényállás tekintetében nem voltak alkalmazhatóak.

[51] A Fővárosi Törvényszék figyelemmel volt továbbá arra, hogy a PKKB 44.Pk.500.381/2020/23. számú végzésével szembeni kérelmezetti és érdekelti fellebbezésre a kérelmező egy beadványban terjesztette elő az azonos tartalmú észrevételét; a Fővárosi Törvényszék 49.Pkf.633.172/2021/3. sorszámú végzésében már a 11.430 forint perköltségmegfizetési kötelezettség három munkaórát alapul véve megállapításra került (mely döntés már jogerőre emelkedett); a kérelmező részére további jogi munkaóra nem volt figyelembe vehető.

[52] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdés a) pontja értelmében illetékmentes.

[53] A fellebbezési jog a Pp. 365. § (2) bekezdése alapján kizárt.”

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

1) Érdékelt indítványozó az elsőfokú – fellebbezést visszautasító - végzés elleni fellebbezést, mint rendes jogorvoslatot a bírósági eljárásban kimerítette. A nemperes eljárásban a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról [...] szóló 2017. évi CXVIII. törvény (Bnp.) 2.§ g) pontja alapján felülvizsgálati eljárásnak nincs helye. Kérelmezett indítványozónak az indítvánnyal támadott II. fokú végzés ellen – az eljárási költség tekintetében – a fellebbezési joga kizárt volt, és felülvizsgálati kérelemnek sem volt helye.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

1) Indítványozók jogi képviselője a II. fokú végzését elektronikus úton 2022. március 4. napján vette át, így a 60 napos határidő (27+30+3) **2022. május 3. napján jár le.** Az alkotmányjogi panaszt kérelmezett és érdekelt a lejárat nap előtt nyújtja be elektronikusan az elsőfokú bírósághoz.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

1) Indítványozó az alkotmányjogi panasz ügyben érintettnek tekintendő, mert az I-II. fokú bíróság vele szemben hozott határozata a két indítványozóra vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz.

a) [REDACTED] kérelmezett I. r. indítványozó a Fővárosi Törvényszék előtti megismételt, a 2022. február 11-én kelt 49. Pkf. 630.250/2022/3. sorszámú végzéssel befejezett eljárásban nem vett részt (Lásd II. fokú végzés bevezető részét), így a kérelmezettet **7.620,- Ft eljárási költségek megfizetésére nem lehetett volna kötelezni.**

A kérelmezettnek a 23. sorszámú végzés ellen előterjesztett fellebbezése elbírálására a Fővárosi Törvényszék előtt a 2021. augusztus 27. napján kelt 49.Pkf.633.172/2021/3. sorszámú végzéssel került sor, így az I. fokon hozott 23. sorszámú végzését helybenhagyó II. fokú végzéssel a kérelmezett tekintetében ez az eljárás jogerősen befejeződött. A Fővárosi Ítéltábla előtt, majd a megismételt – Fővárosi Törvényszék előtti 49. Pkf. 630.250/2022. számon folyó eljárásnak már kérelmezett nem volt alanya.

b) Érdekeltnek (II. r. indítványozónak) a 17. sorszámú érdemi végzés elleni fellebbezése a mai napig nem került érdemben elbírálásra, mert a fellebbezése a 23. sorszámú végzéssel visszautasításra került, majd a Fővárosi Törvényszék 49. Pkf. 630.250/2022/3. sorszámú végzésével – 2022. február 11-én – jogerősen helybenhagyásra került.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

1) Alapjogsérelem, amely bírói döntést érdemben befolyásolta a következő.

a) I. r. kérelmezett indítványozó szerint, ha vele szemben a bírósági határozat jogerőre emelkedett, akkor az esetlegesen más felek (fellebbezők) között a fellebbezési eljárásban nem válik a fellebbezési eljárásban féllé.

Ebből következően ebben az eljárás az I. r. kérelmezett indítványozót nem lehetett volna marasztalni az eljárási költségekben, mert a fellebbezési eljárásban nem vett részt.

Mindez sérti a tisztességes eljáráshoz való alapvető jogot, a jogorvoslathoz való jogot és a tulajdonhoz való jogot.

b) II. r. érdekelt indítványozó szerint a kapcsolattartás 3 oldalú jogviszonyában (gondviselő szülő – gyermek – kívülálló szülő) a 14. életévét betöltött gyermek részvétele nélkül a kapcsolattartás végrehajtásáról, annak mikénti teljesítéséről, a pótlás idejéről nem lehet végrehajtást elrendelő határozatot hozni.

A 14. életévét betöltött – korlátozottan cselekvőképes – embernek (gyermeknek) az eljárásban félként való részvételét a bírósági nemperes eljárásban hivatalból – az eljárási szabályok alkalmazásával – a bíróságnak meg kell teremtenie. Ennek elmulasztása sérti az emberi méltósághoz való jogot, a felek törvény előtti egyenlőségéhez való jogot, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot.

Teljesen elfogadhatatlan, sérti az anyagi és eljárási jogszabályokat és az Alaptörvényt, hogy a II. fokú bíróság végzésének indokolása szerint a II.r. érdekelt indítványozót – bár a 14. életévét betöltötte és korlátozottan cselekvőképes - nem illeti meg a kapcsolattartási jog tekintetében a cselekvőképesség, a polgári (nemperes) eljárásban való részvétel, a fellebbezési jog.

[Lásd a II. fokú jogerős végzés [38]-[48] indokolásában foglaltakat.] Megjegyzendő: az a kérdés, hogy a perben a gyermek a saját nevében, a törvényes képviselőjének a képviseleti közreműködésével járhat-e el, kívül esik azon jogsértésen, hogy a gyermek a kapcsolattartás végrehajtása iránti bírósági nemperes eljárásban a saját neve alatt – mint korlátozottan cselekvőképes személy – részt vehet-e, és van-e jogorvoslathoz joga a reá is kiterjedő kapcsolattartás elmulasztása tárgyában hozott jogkövetkezmények tekintetében.

c) Ha a bíróság a kapcsolattartás végrehajtása iránti nemperes eljárásban nem követelte meg a kérelmezőtől, hogy a korlátozottan cselekvőképes gyermekre tekintettel a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról [...] szóló 2017. évi CXVIII. törvény (Bnp.) 7/A cím alatti – kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti (nemperes) - eljárásban a kérelmét terjessze ki, és így az eljárásban a gyermek félként nem vett (nem vehetett) részt, mellőzhetetlen a gyermek számára a határozat elleni fellebbezési jog biztosítása, azon okból, hogy a gyermek a bírósági döntés tekintetében nyilatkozni tudjon, hogy a bírósági döntés megfelel-e a jogszabályoknak, illetve az érdekének.

A Ptk. 4:178. § (1) bekezdése a gyermeknek kapcsolattartáshoz való jogát állapítja meg, és nem kötelezettségét. A Ptk. 4:182.§ (2) bekezdése csak a jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartás végrehajtására (pótlására) ad lehetőséget, azonban jelen esetben a kapcsolattartás elmaradása a jogosult apa magatartására visszavezethető okból történt, amelyet a bírósági végzések sem a tényállás tekintetében, sem a gyermeket megillető jogok biztosítása érdekében nem vizsgáltak. A gyermek mindenek feletti érdekét sértette az érdemi határozatban foglalt pótlási kötelezettség előírása, illetve ezzel kapcsolatos nyilatkozási lehetősége és jogorvoslati joga kizárása.

Az eljárás I-II. fokú bíróság nem végezte el az Alaptörvény 28. cikkében foglalt alkotmányossági tesztet a döntése – a korlátozottan cselekvőképes gyermeknek a kapcsolattartás végrehajtása iránti nemperes eljárásból és a jogorvoslati jogból való kizárása alkotmányossági szempontból való megfelelése tekintetében (Lásd az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdését.).

Sem az I. fokú, sem a II. fokú bíróság végzése nem tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a kérelmezett által az apával szemben felhozott bizonyítékok alapján az indítványozó kérelmezett felróhatósága a kapcsolattartás elmaradásában miért állapítható meg. Az indokolási kötelezettség teljesítése a tisztességes bírósági eljárásnak az alapját képezi. Ennek hiányosságai, illetve mellőzése alapján az eljárás a tisztességes eljárás követelményének nem felel meg.

Indítványozó úgy véli, hogy a csatolt bizonyítékok ellenére a bíróságok mivel nem tárták fel a gyermek mindenek felett álló érdekét, azzal kapcsolatban, hogy az apával a kapcsolattartás számára nem szolgálja a gyermek javát, a tisztességes bírósági eljárás nem került betartásra.

Az I-II. fokú bíróságok a II. r. indítványozó számára a fellebbezési jogot nem biztosították, így az I. fokú végzés, és az azt helyben hagyó végzés sérti az indítványozó emberi méltóságát, a felek törvény előtti egyenlőségéhez való jogot, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és a jogorvoslati jogot.

d) Az alapjogi érvelés során II. r. érdekelt indítványozó hivatkozik azokra a nemzetközi szerződéseken, illetve uniós jogban az államra kötelezettséget jelentő rendelkezésekre, amely a gyermek jogait biztosítják: ez a New Yorki Egyezmény és az Európai Unió Alapjogi Chartája. Indítványozó szerint a gyermekek jogairól szóló magyar törvény is kellő kompetenciát jelentene a bíróságok számára a kapcsolattartás végrehajthatósága körében a gyermek érdekének és jogainak védelmére, de sajnos az indítvánnyal támadott határozatban ez nem történt meg.

da) A gyermekek jogairól szóló 1989. november 20-án kelt, New Yorkban kötött – az 1991. évi LXIV. törvénnyel kihirdetett – Egyezmény bevezető

rendelkezéseinek figyelembe vétele szükségességére történő felhívással, érdekelt indítványozó hivatkozik az Egyezmény alábbi rendelkezéseire:

2. Cikk

1. Az Egyezményben részes államok tiszteletben tartják és biztosítják a joghatóságuk alá tartozó gyermekek számára az Egyezményben lefektetett jogokat minden megkülönböztetés, nevezetesen a gyermeknek vagy szüleinek, vagy törvényes képviselőjének faja, színe, neme, nyelve, vallása, politikai vagy más véleménye, nemzeti, nemzetiségi vagy társadalmi származása, vagyoni helyzete, cselekvőképtelensége, születési vagy egyéb helyzete szerinti különbségtétel nélkül.

3. Cikk

1. A szociális védelem köz- és magánintézményei, a bíróságok, a közigazgatási hatóságok és a törvényhozó szervek minden, a gyermeket érintő döntésükben a gyermek mindenek felett álló érdekét veszik figyelembe elsősorban.

9. Cikk

3. Az Egyezményben részes államok tiszteletben tartják a mindkét szülőjétől vagy ezek egyikétől külön élő gyermeknek azt a jogát, hogy személyes kapcsolatot és közvetlen érintkezést tarthasson fenn mindkét szülőjével, kivéve, ha ez a gyermek mindenek felett álló érdekével ellenkezik.

12. Cikk

1. Az Egyezményben részes államok az ítélőképessége birtokában lévő gyermek számára biztosítják azt a jogot, hogy minden őt érdeklő kérdésben szabadon kinyilváníthassa véleményét, a gyermek véleményét, figyelemmel korára és érettségi fokára, kellően tekintetbe kell venni.

2. Ebből a célból nevezetesen lehetőséget kell adni a gyermeknek arra, hogy bármely olyan bírói vagy közigazgatási eljárásban, amelyben érdekelt, közvetlenül vagy képviselője, illetőleg arra alkalmas szerv útján, a hazai jogszabályokban foglalt eljárási szabályoknak megfelelően meghallgassák.

19. Cikk

1. Az Egyezményben részes államok megtesznek minden arra alkalmas, törvényhozási, közigazgatási, szociális és nevelési intézkedést, hogy megvédjék a gyermeket az erőszak, a támadás, a fizikai és lelki durvaság, az elhagyás vagy az elhanyagolás, a rossz bánásmód vagy a kizsákmányolás — ideértve a nemi erőszakot is — bármilyen formájától mindaddig, amíg szüleinek vagy valamelyik szülőjének, illetőleg törvényes képviselőjének vagy képviselőinek, vagy bármely más olyan személynek, akinél elhelyezték, felügyelete alatt áll.

A fentiekben foglalt védelmi intézkedések szükség szerint olyan hatékony eljárásokat foglalnak magukban, amelyek a gyermek és gondviselői számára szükséges szociális programok létrehozását teszik lehetővé, továbbá a fentebb leírt rossz bánásmód eseteiben hozzájárulnak a cselekmény felismeréséhez, bejelentéséhez, a jelentés illetékes helyre juttatásához, vizsgálatához, kezeléséhez és az esetek figyelemmel kíséréséhez; szükség szerint magukban foglalják a bírói beavatkozással kapcsolatos eljárást is.”

II.r. indítványozó jogi álláspontja szerint a New Yorki Egyezmény fenti rendelkezései is alátámasztják azt, hogy gyermek tekintetében a gondozó szülőt a külön élő apa tekintetében –

a gyermeknek a kapcsolattartást alapos okból mellőző magatartására tekintettel – **a gyermek mindenképp felett álló érdeke hogy a kapcsolattartás tekintetében az anyát kötelező bírói határozat tekintetében a gyermek -korlátozottan cselekvőképes polgári jogi jogalany – a határozat ellen önálló jogorvoslatot terjeszthet elő, amely jogorvoslatot formális okból nem lehet vele szemben megtagadni!**

A bíróságnak ezt az Egyezményt a II.r. érdekelt indítványozó jogorvoslatához való jogának biztosítása érdekében figyelembe kellett volna vennie.

[Lásd értelemszerűen a Kúriának az Egyezmény közvetlen kötelező alkalmazása tekintetében a **Kúriai Határozatok 2022/1. számában 27. sorszámú eseti döntés I. pontjában kifejtett elvi jogalkalmazási irányutatását.]**

db) Az I.r. indítványozó érdekelt gyermek az Európai Unió polgára. **Az Európai Unió Alapjogi Chartája (2016/C 202/02)** (továbbiakban: Charta) biztosítja a gyermek számára a gyermeki jogokat és a jogorvoslati jogot.

dba) A Charta az III. cím „Egyenlőség” részben a 24. cikk szabályozza „A gyermekek jogait”, amely a következő rendelkezést tartalmazza:

24. Cikk

A gyermekek jogai

(1) A gyermekeknek joguk van a jólétükhöz szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. A gyermekek véleményüket szabadon kifejezhetik. Az őket érintő ügyekben véleményüket életkoruknak és érettségüknek megfelelően figyelembe kell venni.

(2) A hatóságok és a magánintézmények gyermekekkel kapcsolatos tevékenységében a gyermek mindenképp fölött álló érdekének kell az elsődleges szempontnak lennie.

(3) Minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy mindkét szülőjével rendszeres, személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn, kivéve ha ez az érdekeivel ellentétes.

A Charta tehát megkülönböztetett figyelmet ír elő a gyermek jogainak biztosítása tekintetében:

- az őket érintő ügyekben véleményük figyelembevételével kapcsolatban (életkoruknak és érettségüknek megfelelően)
- a hatóságoknak a gyermekkel kapcsolatos tevékenységében a gyermek mindenképp fölött álló érdekének kell az elsődleges szempontban lennie;
- minden gyermek joga, hogy mindkét szülőjével rendszeres és személyes kapcsolatot tartson fenn, kivéve ha ez az érdekeivel ellentétes.

II.r. érdekelt indítványozó szerint amennyiben a gyermek a nemperes eljárásban félként nem vesz részt, az Európai Unió polgáraként biztosított gyermeki jogai sérülnek, különösen arra tekintettel, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság és a Fővárosi Törvényszék jogerős végzésben kifejtett jogi álláspontja szerint a gyermeket a szülők közötti kapcsolattartás végrehajtása tekintetében hozott bírósági döntés tekintetében fellebbezési jog nem illeti meg.

A fellebbezési jog kizárása azt eredményezi, hogy a gyermeket a fenti európai úniós polgárságából eredő – 24. cikk (1)-(2) bekezdésében foglalt - jogaitól megfosztották, mert a az II. r. érdekelt indítványozó ezeket a jogait nem gyakorolhatta. A gyermek nem tudott érvényt szerezni az apával való kapcsolattartás számára nem kívánatos, a gyermek jólétét és gondoskodást sértő kapcsolattartás mellőzésének, a nemperes eljárásban a véleménye

kifejtésének biztosításának és a véleménynyilvánítási jogának figyelembe vételének. A bíróságok – mint hatóságok – nem vették figyelembe e tekintetben a gyermek mindenek feletti érdekét, amely alapján ennek az érdeknek a bírósági eljárásban a fellebbezési jog biztosítására is ki kellett volna terjednie.

dbb) A Charta az VI cím „Igazságszolgáltatás” részben a 47. cikkben rendelkezik „A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog” szabályairól, amelyek a következőket tartalmazza.

„47. Cikk

A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog

Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.

Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselő igénybevételéhez.

Azoknak, akik nem rendelkeznek elégséges pénzeszközökkel, költségmentességet kell biztosítani, amennyiben az igazságszolgáltatás hatékony igénybevételéhez erre szükség van.”

A fenti jogszabályi rendelkezésből következik, hogy mindenkit – tehát a korlátozottan cselekvőképes gyermeket is - az Unió joga által a 24. cikkben biztosított gyermeki jogaival kapcsolatban a bírósági eljárásban való részvétel megilleti, valamint önállóan gyakorolhatja a jogorvoslathoz való jogát.

Mindezekre tekintettel a gyermeknek a nemperes eljárásban félként való részvétele nélkül - kérelmezett álláspontja szerint - a bíróság törvényes döntést nem hozhatott volna.

e) Az indítványozó hivatkozik az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében foglaltakra, amely szerint „(1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.”

II. r. érdekelt indítványozó úgy véli, hogy a szükséges védelemhez való jogba a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog is beletartozik.

A tisztességes eljáráshoz való jog megsértése tekintetében indítványozó hivatkozik az Alkotmánybíróság 6/1989. (III.11.) AB határozatában kifejtett, a bírósági eljárásra vonatkozó alkotmányos mértékre (fair trial), amely különösen a gyermek mindenek feletti joga tekintetében nem teljesült.

2) Az ügy kapcsán felmerült alkotmányjogi jelentőségű kérdések a következők.

a) Alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy a 14. életévét betöltött gyermeket – mint korlátozottan cselekvőképes polgári jogi jogalanyt, aki a kapcsolattartáshoz való jog anyagi jogi jogosultja a Ptk. 4:178. § (1) bekezdése alapján, a kapcsolattartás végrehajtása során megilleti a nemperes eljárásban való részvétel joga? A korlátozottan cselekvőképes gyermek bírósági eljárásban való részvétele nélkül alkotmányos határozat a bíróságok részéről hozható-e?

b) Kérdés az is, hogy a nemperes eljárásban a 14. életévét betöltött gyermek élhet-e fellebbezéssel az érdemi – az ő személyét legjobban érintő - kapcsolattartás végrehajtása jogkövetkezményeiről és a kapcsolattartás pótlásáról rendelkező bírósági határozattal szemben? Ez különösen abban az esetben merül fel, ha a gyermeknek alapos oka van arra, hogy a kapcsolattartás a külön élő szülővel ne folytassa, mert az nem szolgálja a javát.

II.r. [redacted] indítványozó szerint a fenti két kérdés összefüggésben van azzal is, hogy a gyermeknek, mint polgári jogalanynak az eljárásokból való kizárása, a fellebbezés visszautasítása sérti-e a gyermek emberi méltóságát, törvény előtti egyenlőségét, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, és a bíróságok által a nemzetközi egyezményekben is biztosított jogainak érvényesülése biztosítását.

c) I.r. kérelmezett indítványozó alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek tekinti, hogy a bíróság az olyan fellebbezési eljárásban, amelyben az indítványozó nem vett részt, a gyermek pervesztességére tekintettel – az apa jogi képviselőjének kérelmére – az I. r. kérelmezett indítványozóval szemben eljárási költséget a bíróság megítélhet-e?

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

1) Indítványozók az I-II. fokú bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény alábbi rendelkezéseire alapítja:

I. cikk

(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsődrendű kötelezettsége.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

(4) A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.

II.cikk

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz [...].

IV. cikk

(1) Mindenkinnek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz [...]

XIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz [...].

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

[...]

(5) Magyarország külön intézkedéssel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

XVI. cikk

(1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi, és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

[...]

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

[...]

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Az Alaptörvénynek a fenti alapjogot biztosító rendelkezései értelmezésénél és alkalmazásánál indítványozók hivatkoznak az Alaptörvénynek a következő rendelkezéseire:

Nemzeti hitvallás

Valljuk, hogy az emberi lét alapja az emberi méltóság.

[...]

Valljuk, hogy a polgárnak és az államnak közös célja a jó élet, a biztonság, a rend, az igazság, a szabadság kiteljesítése.

Valljuk, hogy népuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi.

Q cikk

(3) Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

1) A megsemmisíteni kért bírói döntések indítványozók szerint az alábbi indokok miatt sértik az Alaptörvény fentebb megjelölt rendelkezéseit.

a) Az alapvető jogok védelmére vonatkozó bírói védelemhez való jog sérelme [Alaptörvény I. cikk (1) és (3) bek.].

Indítványozók szerint az eljáró bíróságok nem tettek eleget az I-II. r. indítványozókat megillető alapvető jogok tiszteletben tartása iránti és e jogok védelmére vonatkozó kötelezettségüknek.

Az I-II. fokú bíróság végzése ezzel kapcsolatos indokolást nem tartalmaz.

Indítványozók szerint az eljáró bíróságok nem tettek eleget a kérelmezettet és gyermeket megillető alapvető jogok tiszteletben tartása iránti és e jogok védelmére vonatkozó kötelezettségüknek.

A gyermeknek az alapvető jogait a bíróságok nem biztosították. A bíróságok az eljárásuk során figyelmen kívül hagyták, azt, hogy a gyermek mindenképp felett álló érdeke megelőzi az apa kapcsolattartáshoz való jogát, abban az esetben, ha az apa ezt visszaéléssel gyakorolja. **Ebből az is következik, hogy a kapcsolattartás végrehajtása iránti ügyekben a gyermek részére is – ha korlátozottan cselekvőképes jogállással rendelkezik – az eljárásbeli jogokat a bíróságnak biztosítani kell.** A gyermek a kapcsolattartás alanya és nem tárgya. (A 14. életévét betöltött, korlátozottan cselekvőképes ██████████ r érdekelt gyermek már nem „pici-baba”, akit a kapuban átadnak és átvesznek a kapcsolattartás idejére.) **A kapcsolattartás körében a szülők közötti jogvita a 14. életévét betöltött gyermekekre, mint korlátozottan cselekvőképes jogalanyra kiterjed.** A bíróságnak ezt a gyermek – nemzetközi egyezményekben garantált - mindenképp felett álló érdeke érvényre juttatása tekintetében figyelembe kell venni, és a II. r. érdekelt indítványozó szerint a gyermek, mint korlátozottan cselekvőképes személy számára a bírósági határozatokat kézbesíteni szükséges, és a gyermeket fellebbezési jog illeti meg a kapcsolattartás végrehajtása és pótlása tekintetében!

Ennek elmulasztása, és a jogorvoslattól való elzárása alaptörvény-ellenes!

Az alapvető jogoknak a védelmi kötelezettsége az állami szervek által, már a hatáskörük gyakorlását megelőzően megnyílik. Ugyanis az I. cikk (1) bekezdése szerint az államnak ez az elsőrendű kötelezettsége. Az állami szerveknek alkotmányos kötelezettsége, hogy a „Szabadság és Felelősség” fejezetben meghatározott, az embert megillető jogokat védje és óvja: ha pedig ezeket a jogokat megsértik vagy elvonják, vagy nem tartják tiszteletben, akkor az állami szervek ezen jogok védelme érdekében az I. cikk (1) bekezdése alapján fel kell hogy lépjenek, és a döntéseik meghozatalánál ezeket a jogokat érvényesíteniük kell.

Mindebből levonható az az általános következtetés, hogy az állami szerveknek a működésük során mindig figyelemmel kell lennie az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésében foglalt védelmi kötelezettségükre, és olyan „szemmel” szükséges a döntéseiket meghozni, hogy az Alaptörvény rendelkezéseinek az állami szerve a védelmi kötelezettsége körében eleget tesz-e, illetve a döntésével a polgárnak a Szabadság és Felelősség fejezetben biztosított jogai ne sérüljenek, illetve a jogok harmonizált hatásának megfelelő döntést kell kialakítania. Ha erre nem kerül sor, az ilyen döntésekkel a polgár az állammal szemben az alkotmányjogi és más jogorvoslati eszközökkel felléphet.

Nyilvánvaló, hogy az „állam”-nak ez a védelmi kötelezettsége a jogalkalmazó szervek – a hatóságok, bíróságok - és a jogalkotó szervek működése útján kérhető számon a polgár részéről.

Indítványozók úgy vélik, hogy az állami szervek döntéshozatali munkájában az I. cikk (1)-(3) bekezdésében foglalt - az indítványozó által - „Az alapvető jogok védelmére vonatkozó bírói védelemhez való jog sérelme [Alaptörvény I. cikk (1) és (3) bek.]” alapjogi értékelése és az alkotmányjogi panasz elbírálásánál „önálló alapjog”-i státusának kérdése nem kerülhető meg. Indítványozók úgy vélik, hogy az I. cikk (1)-(3) bekezdése általánosan garantálja az alapjogok védelméhez való jogot minden olyan állami szerv előtti eljárásban, amely nem az Alkotmánybíróság előtt folyik!

II.r. indítványozó gyermek jogorvoslathoz való jogát a nemzetközi egyezmények is garantálják, azonban az I-II. fokú bíróság mindezeket - a Q cikk (3) bekezdése megsértésével - figyelmen kívül hagyta.

b) Emberi méltósághoz való jog sérelme (Alaptörvény II. cikk)

ba) Indítványozó úgy véli, hogy a 14. életévét betöltött gyermek emberi méltósága is legalább olyan fontos alapjogi követelmény, mint a felnőtt személyé.

Ezért a 14. életévét betöltött gyermekekre vonatkozó, a szülők közötti kapcsolattartás tekintetében hozott határozatnak a végrehajtásáról rendelkező bírósági végzés a korlátozottan cselekvőképes gyermekkel való nem közlése, a fellebbezési jogból a kora miatti kizárása sérti a gyermek emberi méltóságát.

Az embert megilleti az emberi méltósághoz való jog. Az emberi méltóság része indítványozók szerint az államhatalom által hozott döntések elleni jogorvoslat igénybevétele. A jogorvoslathoz való jog nemcsak „a demokratikus jogállamiság terméke”, hanem az írásbeliség kialakulásával egyidős emberi jogosultság.

A jogorvoslathoz való jogosultság jelenti azt, hogy az embert a hatóságok emberszámba vegyék. Ez indítványozók szerint független attól, hogy maga a törvény külön biztosítja-e, és kifejezésre juttatja-e (nevesíti-e) az érintett személy jogorvoslathoz való jogát.

A tisztességes és igazságos bírósági eljáráshoz való jog alapvető része, hogy a bíróság felismerje, hogy a kapcsolattartás alanya, a gyermek, és ha már a 14. életévét betöltötte (azaz a polgári jog korlátozottan cselekvőképes jogalánya), a bíróságnak a gyermek kapcsolattartása tekintetében hozott döntésére vonatkozóan érdemi fellebbezési jognyilatkozatot tehessen, amelyet a jogorvoslati rendszer alapján a felettes bíróságok megvizsgáljanak.

Jelen esetben ez elmaradt, mert az I-II. fokú bíróság a fellebbezését visszautasította; amely nyilvánvalóan alaptörvény ellenes.

Sem ténybelileg, sem pedig jogilag nem fogadható el, hogy az a bírósági határozat, amely elrendeli a kapcsolattartás végrehajtását – éppen azon ok miatt, hogy a gyermek nem kíván az édesapjával az édesapja által megvalósított magatartás miatt kapcsolatot tartani, és az édesapjával találkozni – a gyermekre nem terjed ki, reá a bíróság döntés rendelkezést nem tartalmaz? És a gyermeknek nincs joga, hogy mint kapcsolattartásra jogosult vitathassa a bírósági határozat törvényességét a fellebbezési joga előterjesztésével – ha már a törvényhozó nem ismerte fel azt a követelményt, hogy ebben az országban nemcsak felnőtt jogalanyok, jogosultak, hanem 14. életévüket betöltött gyermekek – a polgári jogalanyok - is élnek, akiknek a mindenképp feletti érdekét maga a gyermek is követelheti (fellebbezéssel) biztosítani? Ez ebben az eljárásban nem történt meg!

Mindez, amely Kk. ██████████ gyermekkel szemben történt, sérti a gyermek emberi méltóságát, törvény előtti egyenlőségét, tisztességes bírósági eljáráshoz és jogorvoslathoz való jogot, amelyet a gyermek törvényes képviselőjét ellátó anyának, a kérelmezettnek is védenie szükséges!

bb) Az emberi méltósághoz való joggal kapcsolatban az **Alkotmánybíróság a 32/2021.(XII.20.)AB határozat** [X/477/2021.] különvéleményi indokolásokban elvi tétellel bíró megállapításokat tett. E körben II. r. érdekelt indítványozó – az indítványa alátámasztására – hivatkozik ezekre, az alábbiakban:

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó alkotmánybíró különvéleményi indokolása

„[246] A határozat rendelkező részének 2. pontjában a testületi többség döntését az emberi méltóság részjogosultságának feltételes sérelmére alapította. Ezzel a jogalappal nem értek egyet, ezért a határozat 2. pontját az alábbi megfontolásokra tekintettel nem támogattam.

[...]

[249] A jognak alárendelten meghozott közigazgatási és bírósági döntések számára a végrehajtás adja meg a létjogosultságot.

[...]

[251] Összhangban áll a testületi gyakorlattal az a rendelkező részi megállapítás, amely az állam intézményvédelmi kötelezettségére alapoz az emberi méltósághoz való jog és annak egyes részjogosultságai gyakorlása, gyakorolhatósága kapcsán {például: 24/2014. (VII. 22.) AB határozat, Indokolás [132]}.

[...]

[255]Az Alaptörvény II. cikkében elismert emberi méltóság az a jogilag elismert minőség, amely minden világra jött ember sajátja. Az ember létezése és méltósága együtt maga az emberi lényeg. Amint azt a Nemzeti hitvallás is kimondja, „az emberi lét alapja az emberi méltóság”. A méltóság ebben az értelemben azt fejezi ki, azt jelenti, hogy „van az egyén autonómiájának, önrendelkezésének egy olyan, mindenki más rendelkezése alól kivont magja, amelynél fogva [...] az ember alany marad, s nem válhat eszközzé vagy tárggyá” (elsőként: 64/1991. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1991, 297, 308.; az emberi méltóságra vonatkozó korábbi gyakorlat megerősítése tekintetében lásd például: 24/2014. (VII. 22.) AB határozat, Indokolás [130]}.

[256] Az emberi méltóság minden emberhez személy szerint kötődő, ezért individuális jog. Az identitás, az önazonosság pedig ezen belül a legszemélyesebb egyéni, belső meghatározottságok összességéeként – az egyén alapjellemzőiként, személyiségjegyeiként – definiálható.

[257] Másképpen megfogalmazva: embernek lenni szükségszerűség, az önazonosság pedig kívülről számon nem kérhető egyéni vállalás, a személyiség integritása. Az ember ezt az alapjogi (rész)jogosítványt a közösség tagjaként gyakorolja. De ez a tény nem változtat az alapjog individuális jellegén. Véleményem szerint ennek az egyéni alapjogi tartalomnak a feltételes sérelme az, amely kiváltja az állam intézményvédelmi kötelezettségét.

[258] A fennálló alkotmányos és törvényi szabályok jelenleg teljeskörűen biztosítják az egyénnek a méltósághoz és ennek részeként az önazonossághoz való jogát. Alkotmányos rendszerünknek ez az egyik fundamentuma, amely mindenki számára garantálja az etnikai, nyelvi, kulturális, illetve vallási hovatartozás megélésének szabadságát, függetlenül a

társadalom összetételének bármilyen okra visszavezethető módosulásától. A társadalom összetétele – így a magyar társadalomé is – folyamatosan változik, de ez nem kényszerít senkit arra, hogy megváltoztassa a felvállalt kötelezettségeit, önazonossága részét képező alapjellemzőit. Ehhez hasonlóan a gazdasági/politikai menedékkérők etnikai, nyelvi, kulturális, illetve vallási hovatartozása sem befolyásolja – önmagában – az itt élő emberek belső, személyes integritását.”

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró különvéleménye

„[260] Csak az 1. és 3. rendelkező részi pontokat támogattam a testületi szavazásnál, de a 2. pontot és annak indokolását nem tudtam elfogadni.

[261] Az általam kifogásolt rendelkezési pont, felhasználva az emberi méltóságból az 1990-es évek eleji testületi többség „láthatatlan alkotmányozásának” alapjaként megalkotott általános személyiségi jogot – mely mint „anyajog”, további alapjogok létrehozását deklarálta az alkotmánybírói többség számára –, levezette a minden korlátozás nélküli önazonossághoz való jogot: „Az Alkotmánybíróság már működése legelején megkezdte az emberi méltóság hoz való jog tartalmának kibontását, így már a 8/1990. (IV. 23.) AB határozatban megállapította, hogy az emberi méltóság anyajoga magában foglalja a személyiség szabad kibontakoztatásához, vagy a magánszférához való jogot, továbbá az önrendelkezés szabadságához való jogot, a cselekvési autonómiát is. [...] Az emberi méltóságból fakadó önazonossághoz, illetve önrendelkezéshez fűződő jog magában foglalja az egyénnek azt a képességét, hogy szabad individuális választ tudjon adni azokra az etnikai, nyelvi, kulturális, illetve vallási adottságokra, amelyek önazonossága kezdeti, meghatározó keretét adják.” (Indokolás IV. rész 2. pont). Bár az idézett általános deklarációk megidézése és újak lefektetése elvontan tekintve tiszteletreméltóak, de itt, mint az Alaptörvényben lefektetett alapjogi katalógus félretolását jelentik, és általánosságuk miatt az Alkotmánybíróság tetszőleges döntési kompetenciáját alapozzák meg. Épp ennek rossz tapasztalatai miatt került be az Alaptörvény záró rendelkezései 5. pontjába, hogy az ennek hatálybalépése előtt meghozott alkotmánybírói döntések hatályukat veszítik.”

A II. r. érdekelt indítványozót az I-II. fokú bírósági végzésekben foglalt – fellebbezését visszautasító – rendelkezése éppen azért sérti, mert a bíróságok a gyermeket nem tekintik emberi méltóságú jogsálynak, olyan módon, mint ahogy ez a fenti alkotmánybírói határozat indokolásában szerepel, miszerint „van az egyén autonómiájának, önrendelkezésének egy olyan, mindenki más rendelkezése alól kivont magja, amelynél fogva [...] az ember alany marad, s nem válhat eszközzé vagy tárggyá.”

A kapcsolattartás végrehajtásának a mellőzhetetlen alanya a gyermek. Ezért indítványozó szerint az ő kapcsolattartása tekintetében – mivel korlátozottan cselekvőképes ember – nem lehet tárgy, vagy eszköz a két szülő közötti kapcsolat tekintetében!

A gyermeknek az eljárásból való kizárása, a fellebbezési jogosultsága visszautasítása súlyos alaptörvény-sértésnek minősül, amelyre tekintettel az indítvánnyal támadott - az I-II. fokú bírósági - határozatok megsemmisítése szükséges.

bc) Az emberi méltósághoz való jog megsértése történt a II. r. érdekelt indítványozó tekintetében a II. fokú határozatban foglalt – contra legem – jogalkalmazással. II.r.érdekelt indítványozó ezen indítványában nem a tanúkenti meghallgatásának hiányát – amely tekintetében az indokolás [45] bekezdése iparkodik a döntése alátámasztását indokolni - kifogásolja, hanem azt, hogy a bírósági eljárásban félként nem vehetett részt, így mint

embert megillető bírósági eljárást nem vehette igénybe, a tisztességes bírósági eljárás alanya nem lehetett, valamint jogorvoslati jogát sem gyakorolhatta.

Az a tény, hogy a jogi szabályozás egyes esetekben lehetővé teszi a kiskorú gyermek tanúkénti kihallgatását, erre hivatkozással a bíróság részéről nem mellőzhető a 14. életévét betöltött gyermek – anyagi jogra tekintettel – a fél jogállásából való mellőzését, amelyről a bíróságnak az eljárás során hivatalból kell gondoskodni, e nélkül – ha a felet az eljárásból mellőzik, és eljárásbeli jogait nem gyakorolhatja a bíróság mulasztása miatt – a bírósági eljárás nem tekinthető tisztességes eljárásnak sem.

Az emberi méltóság sérelmét az jelenti, hogy a bíróság az eljárásban nem vette figyelembe, hogy a gyermek a 14. életévét betöltötte, és mint kapcsolattartási jog egyik alanya és jogosultja, az eljárásban nem vehetett részt és a jogorvoslati jogát nem gyakorolhatta.

c) A szabadsághoz és biztonsághoz való jog sérelme [Alaptörvény IV. cikk (1) bek.].

A szabadsághoz és biztonsághoz való jog nemcsak az embernek törvénytelen, határidő nélküli vagy embertelen körülmények közötti fogva-tartása elleni alapjogi biztosítást, illetve a sérelmek elleni fellépés lehetőségét jelenti, hanem az ember életének megéléséhez, az emberi kötelezettségei teljesítéséhez lehetővé teszi az emberi együttélés keretei között az ember olyan magatartása kifejtése biztosítását, amely az ember életének biztonságát képes folyamatosan megteremteni.

Indítványozók szerint a szabadsághoz és biztonsághoz való jognak része a jogbiztonság érvényesülése; azaz a jogszabályoknak olyan módon való figyelembe vétele és értelmezése, amely az embernek a biztonságát - alapvetően a Szabadság és Felelősség” részben foglalt alapvető jogok miként történő érvényesítése körében - meghatározza.

E körben a kérelmezett utal a szabadsághoz és biztonsághoz való jog megsértése tekintetében a nem peres eljárásban eljáró bíróságok, mint jogalkalmazó szervek által a jogszabályi rendelkezések figyelmen kívül hagyásával megvalósult Alaptörvény-ellenességre:

- **ca)** a II. r. indítványozó érdekeltnek a kapcsolattartás végrehajtása iránti nemperes eljárásban, félként való részvétele biztosításának hiányára (kérelmező részéről az eljárásban félként történő bevonásának elmulasztására, és a gyermek részvételének mellőzésével a bíróságok részéről a kapcsolattartás végrehajtásáról érdemi határozat meghozatalára);

- **cb)** a II. r. indítványozó érdekeltnek a fellebbezésből – a fellebbezése visszautasításával – való kizárására;

- **cc)** a fellebbezési eljárásban részt nem vevő I. r. indítványozó kérelmezettnek a fellebbezési költségekben történő marasztalása.

Különösen a gyermek-ember jogi biztonságát sérti az indítvánnyal támadott jogerős bírósági határozat, amely a gyermeket kizárja azon fellebbezés előterjeszhetőségéből, hogy a bíróság előtt megvizsgáltassa az elsőfokú kapcsolattartás végrehajtása tárgyában született végzés törvényességét.

Így ezen mulasztás miatt a gyermek alapvető jogsérelmet szenved, mert az Alaptörvényben biztosított jogokat az állam, illetve állami szervek – jelen esetben a bíróság – egyértelműen nem biztosítja.

Jelen esetben a II. r. érdekelt indítványozó jogsérelmet szenvedett, mert az indítványozók fellebbezése nem vezetett eredményre annak érdekében, hogy a gyermeket a kapcsolattartás végrehajtása tárgyában hozott határozat tekintetében a fellebbezési jog megilleti-e.

A fejezet címét jelentő „Szabadság” nemcsak a IV. cikk (2)-(3) bekezdésében felsorolt eseteket foglalja magában, hanem kifejezésre juttatja a „**jog társadalmi valóságának és fogalmi jegyeinek ismerete alapján**” a helyes jog kialakításának és alkalmazásának követelményét. [Lásd: Bíbó István: Válogatott tanulmányok I. kötet (1935-1944) Magvető Könyvkiadó Budapest, 1986. c. könyvben megjelent Kényszer, jog, szabadság (7-147 o.) tanulmányát, különösen a 39. o. első bekezdését, 41. oldal első bekezdését, 43. oldal második bekezdését, 44. oldalát, 47. oldalát, 125-128 oldalát, 130. oldalát.]

Ezért a fellebbezési jog kizárásának azzal történő indokolása, hogy a Bnp. nem teszi lehetővé a gyermeknek az eljárásban való részvételét, illetve fellebbezési jogot a gyermek részére nem biztosítja, nyilvánvalóan nem fogadható el! Ugyanis ebben az esetben az alapjogok védelme érdekében a bíróságnak az intézkedési kötelezettsége az I. cikk (1) bekezdése alapján fennállt, ennek hiányában pedig sérültek a II. r. érdekelt indítványozónak a IV. cikk (1) bekezdésében foglalt jogai!

d) A tulajdonhoz való jog sérelme [Alaptörvény XIII. cikk (1) bek.]

Az I.r. kérelmezett indítványozó tekintetében a jogerős bírósági határozat sérti a tulajdonhoz való jogát, mert vagyoni eszközét (tulajdonát) – a kérelmező részére megfizetendő 7.620,- Ft eljárási költséget - jogi alap nélkül vonja el az indítványozónak a kérelmező javára történő megfizetésre kötelezéssel egy olyan eljárásban, amelyben nem vett részt.

Az I. r. kérelmezett tekintetében ezzel a bírósági döntéssel a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga is megsértésre került.

e) A törvény előtti egyenlőség, és emberi jogképesség sérelme [Alaptörvény XV cikk (1)-(2) bek. és (5) bek.]

A törvény előtti egyenlőség sérelme abban érhető tetten, hogy a bírósági eljárásban a gyermek – bár korlátozottan cselekvőképes polgári jogi jogállással rendelkezik - a bíróság nem ismerte el egyenlő jogalannak a fél pozíciójában levő szülővel, a kapcsolattartáshoz való joga ellenére; hiszen a kapcsolattartás tekintetében a gyermek, mint a kapcsolattartás egyik alanya (ebben a három oldalú kapcsolatban) fellebbezési jogát a bíróságok előtti eljárásban nem gyakorolhatta. Ez azért alaptörvény-ellenes mert a fellebbezésből való kizárás a gyermek jogképessége – mégpedig korlátozottan cselekvőképessége – következtében került sor! Ez pedig megengedhetetlen diszkriminációnak tekintendő. Az Alaptörvény a törvény előtti egyenlőséghez korhatárt nem fűz!

Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében foglalt **diszkrimináció sérelme a II. r. érdekelt indítványozó kora miatt következett be**, holott a gyermeknek a szülőkhöz való kapcsolattartáshoz való joga e tekintetben nem korfüggő. Ezáltal a gyermek indítványozó **emberi jogképessége is sérelmet szenvedett.**

Az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdésében foglalt azon követelménynek, miszerint – „Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és fogyatékkal élőket.” – ebbe a körbe beletartozónak kell tekinteni a „Magyarország” szóhasználatából eredően a bírósági jogalkalmazás eszközszerét is, azaz nem lehet figyelmen kívül hagyni és kizárni a gyermekeknek – az emberi jogukból eredő – védendő fellebbezési joguk érvényesülését a bírósági eljárás során.

f) A tisztességes, igazságos, pártatlan, időszerű bírósági eljáráshoz való alapvető jog sérelme [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése megsértése]

A tisztességes eljáráshoz való alapvető jog sérelmét a bírósági eljárás során hozott jogerős végzés tekintetében az alábbi tényezők, körülmények idézték elő.

Indítványozó szerint a bírósági határozatokban fellelhető **contra legem** jogalkalmazás [Lásd **20/2018. (VII.22.) AB határozatban** kifejtett jogelveket.] az I.r. kérelmezettnek a II. fokú eljárásban – amelyben nem vett részt – a fellebbezési eljárásban kérelmezőnek felmerült eljárási költség megfizetésére kötelezésével, valamint a II. r. érdekelt indítványozónak az I. fokú eljárásban félként történő bevonásának elmulasztásával és az érdemi végzés ellen a II. r. érdekelt indítványozó által előterjesztett fellebbezés visszautasításával (fellebbezésből való kizárásával) sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapvető jogot.

Mindezek az esetek a fenti c) pontban indítványozók részéről felsorolásra kerültek, amelyekhez kérelmezett az alábbi indokolást fűzi.

fa) Ad ca) Érdekelt indítványozó, az érdekelti jogállásával kapcsolatban kiemeli, hogy az érdekelt gyermek maga is kapcsolattartásra jogosult, így álláspontja szerint a kérelmezőnek a nemperes eljárásban a kérelmét a 14. életévét betöltő, fél jogállásával rendelkező gyermekkel szemben is elő kellett volna terjesztenie.

Jogi álláspontja szerint a Bnp. 1.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp. 36.) §-a hatálya alá tartozó olyan közös jogról van szó, amely valamennyi érintett eljárási jogosultsággal rendelkező fél (14. életévét betöltött gyermek, az anya és az apa) részvételével egységesen dönthető el.

Így az eljárásban az ítélőképessége birtokában levő [Ptk. 2:14.§ (3) bek.] és akaratnyilvánításra képes [Bnp. 22/E.§ (1) bek.], korlátozottan cselekvőképes [Ptk.2:11.; 2:12.§ (1)-(2) bek. a) pontja] kiskorú gyermeknek is félként részt kellett volna vennie, amelyből az is következik, hogy a határozat tekintetében, (függetlenül attól, hogy a kérelmező elmulasztotta, a bíróság pedig a jogszabálysértést nem észlelte és a gyermek, mint fél nélkül került sor az első fokú eljárásra) a gyermeket, mint EMBER-t megillette az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog, így a fellebbezési jogot is a bíróságnak biztosítania kellett volna számára.

A Bnp. 2. § b) pontja a beavatkozást a nemperes eljárásban tilalmazza, azonban a Pp. 40.§-a szerinti keresethez csatlakozást, valamint a felperesi (kérelmezői) pertárs jogán a nemperes eljárásba való belépést – az érdekelt tekintetében - nem zárja ki.

[Megjegyzendő: Az érdekelt azért nem terjesztett elő a nem peres eljárásban a Pp. 40.§ (1) bekezdése alapján a *kérelmezetti oldalon* a nemperes eljáráshoz csatlakozás iránti kérelmet, mert a kérelmező kérelmével nem értett egyet.

A Ptk. 4:178. § (1) bekezdése a gyermeket kizárólag kapcsolattartásra jogosultként határozza meg. Az érdekeltnek tehát a kérelmezettel szemben mivel nem állt fenn a kapcsolattartás

tekintetében semmilyen igénye, így erre tekintettel az elsőfokú eljárásban az érdekelt a kérelmezői oldalon sem léphetett be a nemperes eljárásba.

Érdekelt a Pp. 52.§-a alapján – felperesi (kérelmezői) oldalon – pedig azért nem tudott kérelmezői pertárs jogán a nem peres eljárásba (be)lépni, mert a Bnp. 22/A. § (2) bekezdése alapján a kapcsolattartás végrehajtásának elrendelését követően a jogkövetkezmények alkalmazását a Bnp. 22/D.§ (1) bekezdése alapján már csak a kérelmező kérheti.]

A Ptk-ban foglalt anyagi jogra tekintettel az érdekelt kapcsolattartásra jogosult, és ez által a gyermek a kapcsolattartásnak a 14. életévének betöltése folytán már alanya [és nem tárgya], így érdeke fűződik ahhoz, hogy a jogai tekintetében a bíróság milyen döntést hoz a kapcsolattartás végrehajtása tekintetében, s amelyből eredően a fellebbezési jog

II. r. érdekelt indítványozót megillette [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés]. Mindezt indítványozó azért vetíti előre, mert nemcsak ezen indítványt érintő jogerős bírósági határozat esetében történt a korlátozottan cselekvőképes, saját jogán kapcsolattartásra jogosultsággal rendelkező gyermek tekintetében a fellebbezési jog kizárására sor.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság, a Fővárosi Törvényszék és Fővárosi Ítéltábla által ez ideig alkalmazott jogszabály-értelmezések arra mutatnak, hogy gyermek érdekelt, mint a polgári jog alanyának a saját személyét érintő, az édesapjához való kapcsolattartása tekintetében hozott bírósági döntés tekintetében a jogorvoslathoz való jogát a bíróságok nem ismerik el. Ezt fellebbező súlyosan jogsértőnek tartja.

A jogsértés túlmutat a hazai jogszabályok sérelmén, mert a nemzetközi egyezményeket is sérti, [Q cikk (2)-(3) bek.] amelynek a betartása az Alaptörvény értelmében a bíróságoknak is, mint állami szerveknek kötelessége.

fb) Ad cb) Indítványozó hivatkozik arra, hogy a Bnp. 2.§ (b) pontja alapján a nemperes eljárásban nincs helye - a Pp. szerinti - beavatkozásnak. Ezzel kapcsolatban azonban meg kell jegyezni, hogy a Bnp. 2.§-ában foglalt rendelkezések az Bnp. ún. általános részébe, még azt megelőzően kerültek beiktatásra, hogy a 2020. március 1-jétől a Bnp. 7/A. címében levő különös eljárási szabályok hatályba léptek volna.

A Bpnt. 22/A. § (2) bekezdése szerint a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtását a Ptk. szerint kapcsolattartásra jogosult és kapcsolattartásra kötelezett személy kérheti. E nemperes eljárásban az ellenérdekű fél jogállását jelentő a Bnp. 1. § (2) bekezdése szerinti kérelmezetti pozíciót, tehát semmilyen törvényi rendelkezés nem jelöli ki. Hogy ki ellen szükséges a nemperes eljárást megindítani a kérelmezőnek, a Bnp. nem tartalmazza.

A Ptk.4:178.§ (1) bekezdése szerinti kapcsolattartásra jogosultnak tekintendő a gyermek.

A Bpnt. 22/A.§ (2) bekezdése tehát nem azt tartalmazza, hogy a kapcsolattartás végrehajtását csak a kapcsolattartás szabályozása során hozott végrehajtható bírósági (gyámhatósági) határozatban foglalt, kizárólag a kapcsolattartásra jogosult szülő kérheti, hanem azt, hogy olyan személy, aki „kapcsolattartásra jogosultnak vagy kötelezettnek” minősül.

Tekintettel arra, hogy a gyermeket a törvény szerint megilleti a kapcsolattartásra vonatkozó anyagi jog; így indítványozó szerint a nemperes eljárásban a fellebbezési jog is az érdekeltet megilleti [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bek.]!

Az a körülmény, hogy a Bnptv. 7/A §-ának beiktatásával a Bnptv. nem szabályozta a 14. életévét betöltött, bár korlátozottan cselekvőképes, de a kapcsolattartásra alanyi jogosultsággal rendelkező gyermeknek a nemperes eljárásban való részvételének eljárásjogi szabályait, a Bnptv. 1.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. XXVII. fejezetében foglalt fellebbezési jog tekintetében nem lehetett volna a 17. sorszámú I. fokú bíróság által hozott

érdemi végzés tekintetében a korlátozottan cselekvőképes gyermek fellebbezési jogának kizártságára következtetni. [Pp. 279.§ (1) bek. megsértése).

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése pedig egyértelmű rendelkezést tartalmaz, miszerint *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslással éljen az olyan bírósági, hatósági vagy más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”*

Hogy egyébként a processzuális eljárási jog a „fél” jogait mennyiben ismeri el vagy zárja ki, továbbá a kérelmező az érintettek valamennyi személye ellen a nemperes eljárásban a kérelmét előterjesztette-e; az érintettek a jogorvoslathoz való joga érvényesülése ezen nem múlhat!

Érdekelt szerint az bírósági határozat, amely szerint az édesanyját a bíróság kötelezi arra, hogy ő olyan személlyel tartson kapcsolatot az édesapja másik településen levő otthonában, aki őt bántalmazta és megalázta, elképzelhetetlen, hogy a jogorvoslathoz való jog az ilyen határozattal szemben őt, mint - korlátozottan cselekvőkés -gyermek érdekeltet - miért nem illeti meg?

E helyütt érdekelt ismételten megjegyzi, hogy a Bnptv. 22/A.§ (2) bekezdése alapján a kapcsolattartás végrehajtása iránti nemperes eljárást „a Ptk. szerinti kapcsolattartásra jogosult és kapcsolattartásra kötelezett személy kérheti.”

A Ptk. 4:178. § (1) bekezdése szerint *„A gyermeknek joga, hogy a különélő szülőjével személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn. A gyermeket nevelő szülő vagy más személy köteles a zavartalan kapcsolattartást biztosítani.”*

Mindebből következik, hogy a kapcsolattartás joga elsődlegesen a gyermeki jogok körébe tartozó jogintézmény.

Ebből következik, hogy a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapvető jogát a II. r. érdekelt indítványozónak sérti az, hogy miközben a kapcsolattartás jogosultsága (és nem kötelezettsége!) az ő beleegyezése, nyilatkoztatása és a fellebbezési joga biztosítása nélkül a bíróságok kötelezzék a kérelmezettet, mint édesanyját arra, hogy a kérelmező apjával kapcsolatot tartson! Az ilyen bírósági döntés - érdekelt indítványozó szerint - a józan észnek sem felel meg [Alaptörvény 28. cikk]. A gyermeket nevelő szülő köteles a zavartalan kapcsolattartást biztosítani, azonban ez nem jelenti azt, hogy a gyermek – ténybeli alapokon nyugvó a kapcsolattartás mellőzésére vonatkozó, méltányolható - akaratnyilatkozata ellenére az édesapjával kapcsolatot kellene tartania.

A Bnptv. 22/B.§ (1) bekezdés b) pontja a kérelem kötelező tartalmi elemként határozza meg, hogy a kérelemben közölni kell a *„kérelmezett nevét, lakóhelyét, továbbá egyéb, azonosításához szükséges adatot”* azonban a törvény nem tartalmazza, hogy ki lehet az anyagi jog szerinti kérelmezetti pozícióban.

A gyermekekre vonatkozóan a Bnptv. 22/C.§ (2) bekezdése a kérelmező által kérelmezettként megjelölt személlyel szemben vizsgálja, hogy a kérelmezett megszegte-e a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltakat, és ha igen elrendeli a végrehajtást.

A gyermekekre vonatkozóan a Bnptv. 22/B.§ (1) bekezdés d) pontja, a 22/E.§ (1) bekezdése tartalmaz rendelkezést. A Bnptv. 22/E.§ (1) bekezdése szerint a *„Ha a kapcsolattartás a 14. életévét betöltött gyermek akaratnyilvánítása miatt hiúsul meg, a bíróság a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti eljárást felfüggeszti, feltéve ha*

a) a kapcsolattartásra jogosult vagy kötelezett – kérelemre vagy a bíróság elrendelése alapján – közvetítői eljárást vesz igénybe vagy

b) a kapcsolattartásra jogosult vagy kötelezett a kapcsolattartás megváltoztatását, korlátozását vagy megvonását kéri a bíróságtól vagy gyámhatóságtól.”

A nemperes eljárás törvényi szövege tehát jelentőséget tulajdonít annak, hogy a kapcsolattartás meghiúsulása a 14. életévét betöltött gyermek akaratnyilvánítása folytán következett be.

Jelen eljárásban a kérelmezett és érdekelt a 17. sz. végzés elleni fellebbezését – többek között – arra tekintettel terjesztette elő, hogy a nemperes eljárásnak a Bnptv. 22/E. §-a alapján történő kötelező felfüggesztésének esete fennállott, így érdemi határozat meghozatalára nem kerülhetett volna sor!

A gyermek mivel a nemperes eljárást az őt illető anyagi jog alapján megindíthatta volna, valamint a határozat reá vonatkozóan rendelkezést tartalmazott a kapcsolattartás végrehajtásának elrendelésével, így a Pesti Központi Kerületi Bíróság 44. Pk.500.381/2022/17. sorszámú érdemi végzése az érdekelt gyermek személyét is érintette. A gyermek – mint korlátozottan cselekvőképes személy - személye nélkül a kapcsolattartás nem hajtható végre. Erre tekintettel a bíróság végzésre a II. r. érdekelt indítványozóra is kiterjedt, amelyre tekintettel a fellebbezés visszautasítása és annak jogerős kizárása a kapcsolattartás végrehajtása tárgyában hozott bírósági döntés tekintetében Alaptörvény-ellenes.

Minderre tekintettel a II. fokú végzés [38]-[44] végzés indokolása sérti és ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében foglalt alapvető jogokkal.

fe) Ad cc) Az I. r. kérelmezett indítványozó tekintetében a fellebbezési eljárási költségekben a II. fokú bíróság által hozott marasztaló végzés – **a contra legem jogalkalmazás miatt - Alaptörvény-ellenes.** Olyan személyt, aki nem vesz részt az eljárásban indítványozó szerint nem lehet a költségekben marasztalni Nincs olyan törvényi rendelkezés sem, hogy a fellebbező kiskorú gyermek fél pervesztessége esetén a törvényes képviselő szülőt kell a bíróság előtti eljárási költségekben marasztalni, de a bíróság erre az indokolásában nem is hivatkozott.

g) Hatékony jogorvoslathoz való jog sérelme [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bek.].

ga) II. r. érdekelt indítványozó szerint a II. fokú bíróságnak az elsőfokú bíróság végzésének helyben hagyására az érdekelt fellebbezésében foglaltakra tekintettel - nem kerülhetett volna sor.

A II. fokú végzés [46]-[48] bekezdésében foglalt indokolása e tekintetben ellentétes a való tényekkel és a polgári jog rendelkezésével.

A bíróság a döntését a kérelmező és a kérelmezett közötti nemperes eljárásban hozta meg, amely eljárásban a gyermeknek is félként részt kellett volna vennie a Ptk. 2:1.§ (1) bek.; 2:8.§ (1)-(2) bek; 2:11.§, 2:12.§ (1) és (2) bek. a) pontja, (4) bek; 4:178.§ (1) bek.; 4:180.§ (1) bek.; 4:182.§ (2) bek. 4:185.§ rendelkezései, továbbá a Bnp. 1.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 33.§-a, 34.§ (1) bek. c) pontja, a Pp. 36.§-a; 176.§ (2) bekezdése rendelkezései alapján.

A gyermek érdekelt – mint korlátozottan cselekvőképes - fél kizárása a nemperes eljárásból contra legem jogalkalmazást jelent, amely Alaptörvény-ellenes.

A felet a jogosorvoslati jog minden további nélkül megillette volna: a jogorvoslati jog kizárása nem történhetett volna meg azon a jogalapon, hogy az elsőfokú eljárásban a kérelmező vagy a bíróság mulasztása miatt a gyermek, mint fél – aki maga is a kapcsolattartás alanya és jogosultja - nem vehetett részt.

A II.r. érdekelt indítványozó a nemperes eljárásban a Pp. 34.§ (2) bekezdés a) pontja alapján törvényes képviselő nélkül is eljárhatott, figyelemmel a Pp. 34.§ (1) bekezdés c) pontja alapján, mert a per tárgyról (a saját kapcsolattartásra való jogosultságáról) a Ptk. 4:178.§ (1) bekezdése alapján polgári jog szabályai szerint érvényesen rendelkezhetett.

Enélkül a kérelmező kérelmét – mint érdemi elbírálásra alkalmatlant – vissza kellett volna utasítania a Pp. 176.§ (2) bekezdés b) pontja alapján bíróság(ok)nak.

Nem felel meg a való tényeknek, hogy a gyermekekre a bírósági határozat rendelkezést nem tartalmaz, mivel a határozat a gyermek tekintetében rendeli el a kapcsolattartás pótlását; másrészt a gyermeknek a kérelmező apával való – a gyermek akaratnyilatkozata alapján történt kapcsolattartás elmulasztására tekintettel [amelynek létjogosultságát és tényekben történő realizálását a Bnp. 22/E.§ (1)-(2) bekezdése is elismeri] – alaptalanul szankcionálja a kérelmezett anyát pénzbírság kiszabásával.

A korlátozottan cselekvőképes gyermeket ezért a bírósági döntés közvetlenül is érinti, amellyel szemben – alkotmányosan – a bíróságoknak jogorvoslati jogot kell biztosítani, a magyar jog és a hivatkozott nemzetközi egyezmények alapján.

gb) Az I.r. kérelmezett nem volt a fellebbezési eljárás alanya, mint fél, a fellebbezési eljárásban a kérelme már korábban elbírálásra került, így a Fővárosi Ítéltábla hatályon kívül helyező végzése utáni, a Fővárosi Törvényszék előtt megismételt eljárásban nem vett (vehetett) részt.

Erre tekintettel a fellebbezési eljárási költségekben történő marasztalása - eljárási tekintetben is - a hatékony jogorvoslathoz való jog sérelmét okozza – így a II. fokú végzés Alaptörvényellenes.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Törvényszék, mint II. fokú bíróság megsértette az indítványozók hatékony jogorvoslathoz való jogát.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

1) Indítványozó az első fokon eljáró bíróságon kezdeményezi az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági végzés végrehajtásának felfüggesztését, arra tekintettel, hogy az alkotmányjogi panasz elbírálásáig az I. r. kérelmezett indítványozónak a fellebbezési eljárási költséget ne kelljen megfizetnie.

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

1) Indítványozók csatolják I/6 és I/7 irat a nemperes eljárásban becsatolt ügyvédi meghatalmazásokat, amely kiterjed az Alkotmánybíróság előtti eljárásra is.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

1) Az indítványozók nem járulnak hozzá a személyes adataik közzétételéhez.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Melléletek)

1) Indítványozó csatolja az indítványhoz az alábbi okiratokat:

I/1 irat – a Pesti Központi Kerületi Bíróság (PKKB) 44.Pk.500.381/2020/17. sorszámú (érdemi) végzése

I/2 irat – a PKKB 44. Pk. 500.381/2020/21. sorszámú végzése – a 17. végzés fejrészenek kijavításáról

I/3 irat – a Fővárosi Törvényszék 51.Pkf.632.748/2021/6. sorszámú végzése

I/4 irat – a PKKB 44. Pk. 500.381/2020/23. sorszámú végzése

I/5 irat – a Fővárosi Törvényszék 49. Pkf. 630.250/2022/3. sorszámú (jogerős) végzése

2) Indítványozók az alkotmányjogi panaszt a Pesti Központi Kerületi Bíróságnál nyújtja be, mert ez a bíróság járt el első fokon.

Budapest, 2022. április 24.

Tisztelettel:

[redacted] r. kérelmezett indítványozó

[redacted] II. r. érdekelt indítványozó

képviselőként, a Gremperger Ügyvédi Iroda nevében: dr. Gremperger Gábor irodavezető ügyvéd

helyett

a Dr. Galambos Károly Ügyvédi Iroda nevében:

[redacted] dr. [redacted] d

Mellékelte iratok: (7 db)

I/1 irat – a Pesti Központi Kerületi Bíróság (PKKB) 44.Pk.500.381/2020/17. sorszámú (érdemi) végzése

I/2 irat – a PKKB 44. Pk. 500.381/2020/21. sorszámú végzése – a 17. végzés fejrészenek kijavításáról

I/3 irat – a Fővárosi Törvényszék 51.Pkf.632.748/2021/6. sorszámú végzése

I/4 irat – a PKKB 44. Pk. 500.381/2020/23. sorszámú végzése

I/5 irat – a Fővárosi Törvényszék 49. Pkf. 630.250/2022/3. sorszámú (jogerős) végzése

I/6 irat – [redacted] kérelmezett meghatalmazása

I/7 irat - [REDACTED] érdekelt meghatalmazása